

Hazslinszky Tamás

AZ ÉSZAK-BORSODI ALSÓHEGY KARSZTJÁNAK NÉHÁNY HIDROGRÁFIAI KÉRDÉSE*

A Bp. Vörös Meteor Barlangkutató Csoport 1964. III. 18—IV. 3. között dr. Dénes György tervei alapján, a szerző és Sárváry István irányításával nagyszabású vízfestési kísérletet hajtott végre az Alsó-hegy hidrográfiai viszonyainak további megismerése céljából.

A hidrográfiai összefüggés-vizsgálatnál fluoresceint és só (NaCl) alkalmaztak. A festékek megjelenésére számba jöhető forrásokban az előbbi helyszíni észleléssel színre (zöld) figyelték, az utóbbit begyűjtött vízmin-ták laboratóriumi vizsgálatával (titrálás és elektromos ellenállás-mérés) mutatták ki.

A kísérlet során négy víznyelő—fóráss összefüggést mutattak ki (lásd az ábrát). Az összefüggések felsorolása mellett azok kimutatására vonatkozó néhány jellemző adatot is közlünk.

1. Bükk-lápai-víznyelő—Szénhely-fóráss

Távolság (a víznyelő és fóráss között légvonalban): 150 m. A festék első megjelenése (a víznyelőbe be-táplálástól): 1 és ¼ óra. Időtartam (a festék első megjelenés és utolsó észlelése közötti idő): 1 és ¼ óra.

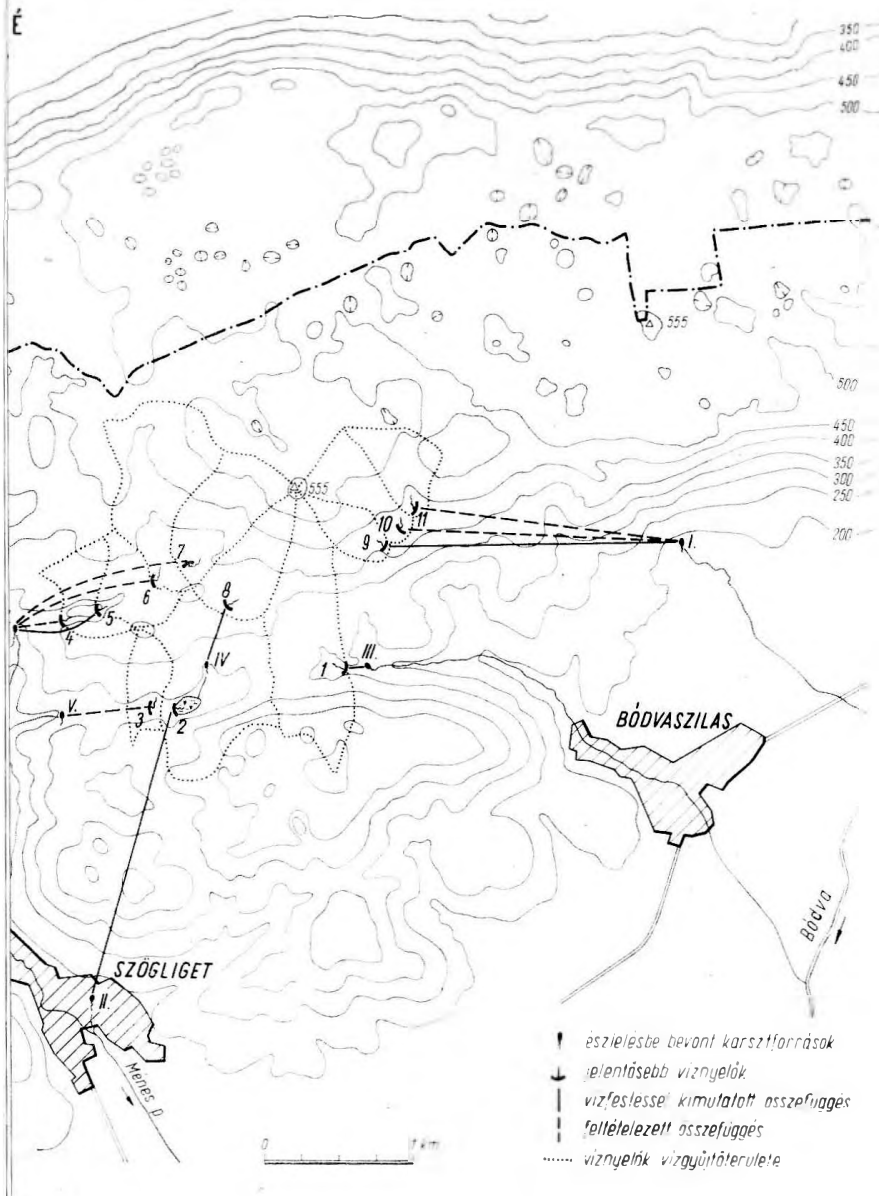
2. Hangyás-víznyelő—Acskó-fóráss

Távolság: 400 m. A festék első megjelenése: 3 óra. Időtartam: 32 óra.

3. Acskóréti-víznyelő—Csörgő-fóráss. Távolság: 2 km. A festék első megjelenése: 30 óra. Időtartam: 10 nap.

4. Pócsakői-víznyelő—Vecsem-fóráss

Távolság: 2 km. A festék első megjelenése: 6 nap. Időtartam: 5 nap.

A célszerűen kiválasztott víznyelők eredményes festése további 6 víznyelő hovatartozását is eldöntötte, illetve valószínűsítette.

A kísérlet során gyűjtött számos további megfigyelésről is beszámol a szerző. Táblázatba foglalva közli 10 víznyelő működési adatait és 6 fóráss árvízi vízhozam-adatait. Fórássokra vonatkozó elektromos ellenállás-mérés sorozatból levonja azt a tapasztalatot, hogy ez a módszer a só kimutatására — különösen hóolvadásból származó árvizeknél — alkalmazatlan. Az adatgyűjtés nagy részének értékét az adja, hogy a további kutatások kiindulási alapjául szolgálnak.

* Hidrológiai Közöny 1965. 6. sz. p. 259—266. 3 tábl., 4 ábra

(Kivonatos ismertetés)